

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177
PODUREDNIŠTVO
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija Lir 26.000
Letna inozemstvo Lir 40.000
Letna inozemstvo, USA dol. 30
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXVII. - Štev. 39 (1870)

Gorica - četrtek, 10. oktobra 1985 - Trst

Posamezna številka Lir 600

V trezen premislek

Skupini iz dveh župnij sta se pred kratkim pogovarjali s tržaškim g. škofom in ga prosili ali celo zahtevali, da jim pošlje mladega in delavnega duhovnika, ki jim bo posvetil vse svoje moči.

To je razumljiva prošnja. A kako naj ji škof ugodí? Kje naj odkrije takega zelenega duhovnika, ki morda še rojen ni? Zalostno je, da se bodo take prošnje in zahteve še množile, saj se vsak dan zaskrbijo oziramo po škofiji in se vprašujemo, kdo je tisti, ki bo prvi omagal in odgovoril. In drugi za prvim.

Zalostno pa je tudi, da marsikdo škofove stiske in bolečine ne more ali neče razumeti. Še bolj pa je žalostno, da sedanjí časi res zahtevajo duhovnika, ki bi bil kos vsem problemom, a jih nimamo. Tisti, ki smo, skušamo narediti, kar je v naših močeh. Ali je to kazen božja, kakor kdo misli ali pa zelo jasan poziv katoliškim laikom, naj zavijajo rokave in se sami bolj zavzamejo za rast božjega kraljestva?

Ce kdo omenja možnost, da bi lahko koga dobili iz Slovenije, odgovorim, da je Slovenija že veliko dala. A kako naj še koga žrtvuje, ko pa so potrebe tudi v Sloveniji, zlasti v koprski škofiji, vedno večje. Delo pri nas ni lahko, zlasti ker ne da tistega zadoščenja, ki ga dušni pastir pričakuje. Ali naj pastirja, ki bi prišel iz Slovenije, pošljemo v prazno cerkev, v veroučno dvoranico, kjer ni nobenega otroka, med mlade, ki se izogibajo katoliški organizaciji?

Ce mi kdo omenja pripravljenost kakšnega duhovnika, da bi prišel k nam, vprašam: kaj bo delal, predvsem pa, kako bo živel, kako bomo zanj gnotno poskrbeli?

Vprašanja niso odveč, ker so tujim državljanom zaprti marsikatera vrata. Saj je šola! Katera? A koliko časa še?

Vsem je nadalje znano, da italijanska vlada čez par let ne bo več »plačevala« župnikov in bodo morale škofije same poskrbeti za vzdrževanje duhovnikov. To se pravi: verniki sami. Med temi bomo tudi mi.

Lahko rečemo, da se našim duhovnikom trenutno materialno ne godi slabo. Ni pa rečeno, da bo tako tudi ostalo, ko bodo samo verniki prispevali svoj delež za vzdrževanje.

Ze Kristus je rekel, da je vsak delavec vreden svojega plačila. Pomisliti pa moramo, da se božja previdnost poslužuje naše zavzetosti in našega prizadevanja pri gradnji božjega kraljestva.

Bog daj, da bi bili vsi, vedno in povsod, dobri božji sodelavci!

LOJZE ŠKERI.

Tudi Salzburg se je spomnil sv. Metoda

V Salzburgu so od 20. do 22. septembra na univerzi organizirali ob 1100-letnici smrti sv. Metoda mednarodni simpozij pod naslovom »Salzburg in misijon med Slovani«. Pri slovesni službi božji je tamkajšnji nadškof Karl Berg pokazal veliko ekumenske odprtosti, velikodušnosti in sprave, ko je vernike pravoslavne Cerkve prosil odpuščanja za krivdo, ki jo je deloma zagrešil do slovanskih blagovestnikov tedanjí salzburški nadškof Adalwin s svojimi sufraganskimi škofi v Freisingu in Passauu.

Berg obžaluje, da so tedanjí škofje videli svoje misijonarsko poslanstvo le v okviru frankovskega cesarstva in so zaradi tega tudi ovirali delo sv. Metoda. Modra poteza papeža Janeza VIII., ki je tedanjemu salzburškemu nadškofu ukazal spet umestiti na škofovski sedež sv. Metoda, je za sedanje salzburške cerkvene moze spoštovanja vredna in obvezujoča smer, ki jim govori, naj se v duhu bratske povezanosti s Cerkvami na Vzhodu trdneje povežejo med seboj.

Iz cerkvene zgodovine je znano, da je sv. Metod prišel v navzkrižje s tedanjimi bavarskimi škofi zaradi svojega misijonarjenja v Panoniji. Prej so v Panoniji delovali salzburški misijonarji. Pri sodnem procesu v Regensburgu ga je leta 870 obsodil ravno nadškof Adalwin s sufragani in ga za tri leta zaprl v nemški samostan.

Cossiga pri papežu

Po razglasitvi italijanske republike v letu 1948 je poteklo enajst let, da je kak njen predsednik uradno obiskal papeža. Prvi je to storil leta 1959 Antonio Segni, ki je šel k Janezu XXIII. Segnjev naslednik Saragat je to storil leta 1964, ko je že vladal papež Pavel VI. Istega je v letu 1972 obiskal Leone. Pertini, ki je bil izvoljen leta 1978, pa je s svojim uradnim obiskom pri sedanjem papežu, čeprav je imel z njim že pred tem več zasebnih srečanj, odlašal do lani.

Sedanji državni predsednik Cossiga pa je smatral za primerno, da svoj prvi uradni obisk posveti sv. očetu kot počestčenje Italije »Sedežu, ki je vir duhovnega in moralnega sporočila, s katerim je prepojena vsa italijanska zgodovina«.

Za dan srečanja je bil ne naključno izbran 4. oktober, ko Italija slavi svojega velikega sina sv. Frančiška Asiškega. Sv. oče se je pri tej izredni osebnosti v svojem govoru posebej zadržal. Dejal je: »Misel me spontano nosi k vzvišenemu liku sv. Frančiška, ki se ga danes koledar spominja. Ta misel prehaja v voščilo vam, g. predsednik, ki nosite njegovo ime, nato pa hiti k vsem Italijanom, ki jih želi objeti. Teško bi bilo najti kako drugo ose-

nost, ki bi na tako bogat in harmoničen način v sebi združevala značilnosti latinskega duha. Frančišek se je v svojem času znal dvigniti nad med seboj sprte stranke, oznanjujoč jim evangelij miru, sprave in ljubezni ter s tem postal veljaven predstavnik tistih duhovnih vrednot, ki sestavljajo resnično dušo in trajno bogastvo italijanskega naroda.«

Državni predsednik je s številnim spremstvom prestopil vatičanski prag ob enajstih dopoldne. Papež se je z njim v svoji biblioteki zasebno razgovarjal 35 minut, nato se je za pet minut pridružil zunanji ministru Andreotti, nakar je Cossiga predstavil še ostale člane spremstva. Potem je povzel besedo Janez Pavel II.

PAPEŽEV GOVOR

Uvodoma je dejal, da je tekom sedmih let, ko vodi Cerkev, vedno bolj spoznaval italijansko ljudstvo, ki ga je vzbujal, saj je ta zemlja Bogu posebej draga. Zato želi, da bi Italija ohranila jasno zavest glede krščanske in človečanske dediščine, ki ji je lastna. Naj bi v verskih in civilnih izročilih, ki sestavljajo njeno zgodovino, našla vedno nov vir za nadaljnji razvoj svoje civilizacije.

Deželna kriza rešena

V soboto 5. oktobra so stranke pretekle večine na deželi (Krščanska demokracija, socialisti, socialni demokrati, republikanci, liberalci in Slovenska skupnost) potrdile dosedanj koalicijo. Prišlo je do nekaterih sicer pomembnih sprememb. Izven odbora je sedaj poleg SSK tudi PLI, katerega predstavnik pa bo zasedel mesto predsednika deželne skupščine. V odbor se vrne predstavnik PSDI, ki po izstopu Vespasiana ni imel več mesta v njem. PSI je dala na razpolago mesto predsednika deželnega sveta, imela pa bo štiri odbornike namesto prvotnih treh. DC ima predsednika (Biasutti) in osem odbornikov, republikanci ohranijo enega. SSK bo še nadalje imela predsedstvo ene važnih svetovalskih komisij.

Nastopna seja deželnega sveta za izvolitev deželne vlade je predvidena v tednu. Na njej se s sestavo deželne odbora dejansko reši ta pravzaprav tužna in nepotrebna politična kriza, ki je nastala zaradi preklarij med socialistično stranko in PSDI, posebej še po dokaj čudnih zahtevah socialistov za nekako poenostavljen sedanje deželne večine.

SSK je v bistvu ohranila svoj položaj, torej predsedstvo ene svetovalskih komisij. Resda je zahtevala več, njeni predstavniki so se zavzemali za mesto podpredsednika deželnega sveta, ki bi ji po vsej pravici pritekalo. Ta predlog ni naletel na ugoden odmev, zato je SSK ohranila svoj dosedanji položaj.

Vsekakor pa je slovenska stranka v deželni politični večini in tako v tem sklopu soodločb oz. prispeva svoje predloge za splošno deželno politiko, kar je vsekakor pomembno. Zlasti še, če pomislimo, da

imamo kot manjšinska stranka vseeno svojo politično besedo pri vodenju celotne deželne politike.

Sovjetski voditelj je obiskal Pariz

Glavni tajnik sovjetske komunistične partije, ki je letos spomladl postal sovjetski voditelj, Mihail Gorbačov, je 2. oktobra prispejal na obisk v francosko prestolnico, kjer se je zadržal do 5. oktobra. To je bil njegov prvi obisk v kaki zahodni državi, odkar je prevzel oblast.

Glavni predmet razgovorov je bil, kako končati oboroževalno tekmo. Gorbačov je predlagal, naj bi se število medcelinskih jerskih izstrelkov zmanjšalo za polovico, obenem pa prepovedalo vesoljsko napadalno orožje (ta stvar sovjetske voditelje očitno zelo vznemirja, ker so ZDA pred Sovjetsko zvezo). Francoskemu predsedniku Mitterandu pa je predlagal ločena pogajanja o jedrski razorožitvi s Francijo in z Vel. Britanijo, kar pa je Mitterand odklonil.

Veliko samoobvladanja je moral sovjetski voditelj pokazati, ko so gostitelji ponovno sprožili vprašanje človekovih pravic v SZ. S tem je začel že Mitterand ob sprejemu na pariškem letališču; isti dan je zadevo v parlamentu sprožil njen predsednik Louis Mermaz. Tudi pariški župan Chirac je ob pozdravu v mestni hiši omenil isti problem, nato pa še ministrski predsednik Fabius. Končno ga je o tem vprašalo še 500 časnika, zbranih na zaključni tiskovni konferenci. Gorbačov si je pomagal z izgovorom, da so to notranje sovjetske zadeve, kar pa ni bil noben odgovor.

Ugrabitev italijanske potniške ladje

Letos 3. oktobra je iz Genove izplula na krožno pot po Sredozemlju potniška ladja »Achille Lauro« (23.000 ton). Poleg 189 mož posadke je bilo na njej 884 izletnikov. Poleg Italijanov so bili še Zahodni Nemci, Francozi, Španci, Angleži in 12 iz ZDA. Ladja se je ustavila v Neaplju, Sirakuzi na Siciliji in v Aleksandriji. Tu se je izkrcalo 676 potnikov, ki so si želeli ogledati zanimivosti Gornjega Egipta in se spet vkrcati v Port Saidu, kjer se začne Sueški prekop.

Ko se je ladja približala Port Saidu

na 50 km, se je na odprtem morju polastila skupina palestinskih gverilcev (izgleda, da so prolibijsko in prosirsko razpoloženi) in ladjo s preostalimi potniki in posadko (454 oseb) usmerila proti sirski obali.

Krizni štabi, zlasti v Italiji in ZDA so se takoj sestali in razmišljajo o ustreznih ukrepih. Gotovo je, da se bodo skušali poslužiti posredovanja Sirije in pritisniti na Izrael, da izpusti 50 Palestincev, ki so zaprti v izraelski državi, katerih osvoboditev ugrabitelji brezpogojno zahtevajo.

Potem, ko se je ustavil ob sv. Frančišku Asiškem, kakor smo že malo prej omenili, je poudaril potrebo, da se morata obe oblasti, čeprav neodvisni in avtonomni, z enako zavzetostjo posvetiti človeku tako v njegovi osebni kot družbeni razsežnosti. Cerkev zase ne zahteva privilegijev, temveč le svobodo, da bi mogla neovirano delovati za dobro ljudstva. S tem v zvezi je omenil katoliške prostovoljce, zlasti mladno, ki se žrtvujejo za druge brez želje po kakšnem plačilu. Cerkev pričakuje, da vzame država na znanje to razpoložljivost tako posameznikov kot skupin, jih podpira v njih zavzetosti in usklajuje njihovo dejavnost, vedno seveda spoštujoč avtonomijo njihove ustvarjalnosti.

Omenjeni prostovoljci pa so po papeževem mnenju le eno izmed področij, kjer je možno sodelovanje med Cerkvijo in državo za dobro naroda. Pri tem lahko igra važno vlogo Italijanska škofvska konferenca. Eno je jasno: obe ustanovi — in Cossigov obisk to dokazuje — se morata neprestano prizadevati za povezavo v vsem, kar zadeva napredek človeka in dobro države.

COSSIGOV ODGOVOR

Državni predsednik je s svoje strani opozoril, da je v zadnjih desetletjih v italijanski družbi prišlo do velikih preobrazb, ki so še v teku. Tako se je prostorsvoboda zelo razširila, ljudstvo pa se vedno bolj zaveda odgovornosti do sebe in družbe, v kateri živi.

Kar se tiče povezave med Cerkvijo in državo, je po Cossigovem mnenju zelo pomemben novi konkordat, ki je v službi človeka in skupne blaginje. Tako se je moglo udeležiti v polni meri svobodo vere in vesti, brez katere človeku ni mogoče v celoti uveljaviti svojega dostojanstva in poklica k svobodi in odgovornosti.

Cossiga je nato omenil stvar miru, ki se vedno bolj istoveti z bojem za človekove pravice. Ljudje brez pravic, potisnjeni na rob družbe, oropani osnovnih jamstev za človeka vredno življenje se zato ozirajo na Petrov sedež, da pri njem najdejo pomoč za svojo pravično stvar. S svojim pastoralnim poslanstvom, ki ga papež vrši po najbolj oddaljenih zemljah, je papež postal oznanjevalec miru in neustrašen borec za neodtujljive pravice, kjerkoli so kršene ali teptane. Tako je katoliška Cerkev kritična vest človeštva.

Tudi Italija spremlja s svojo udeležbo iste ideale kot papež na svojih apostolskih potovanjih. So to ideali miru, pravičnosti, resnične svobode in celotnega človeškega napredka. Na pragu novega tisočletja se človeštvo sprašuje, kakšna usoda ga čaka. »Pri tem pa smo gotovi«, je dejal Cossiga, »da se bo človek prizadeval za vedno večje počlovečenje življenja tako posameznikov kot celotne družbe. Pri tem prizadevanju bo našel pri vašem Sedežu vedno besedo tolažbe, včasih pa tudi opomina. Tako se bo čutil manj sam in bolj gotov poti, ki ga še čaka.«

MEDSEBOJNO OBDAROVANJE

Po govorih je sledilo običajno obdarovanje. Papež je poklonil Cossigi 70 cm dolg slonov okel z vdolbenim križem na spodnji strani. »Naj vas spominja na potujočega papeža«, je dejal, »kajti Italija ne pozna te vrste bogastva; treba je iti v Afriko.« Cossiga pa je s svoje strani podaril sv. očetu dva zvezka zbirk papeških bul iz leta 1759, ki se nanašajo na frančiškanske skupnosti.

Po slovesu je državni predsednik obiskal še baziliko sv. Petra in se zadržal v zbranstvi pred kapelo z Najsvetejšim in pred glavnim oltarjem »Confessio«. Kmalu nato je vatičanski državni tajnik kardinal Casaroli v papeževem imenu vrnil obisk v predsedniški palači na Kvirinalu, obenem pa je bilo uradno javljeno, da bo Janez Pavel II. obiskal državnega italijanskega državnega poglavarja v drugi polovici januarja prihodnjega leta.

Mednarodno srečanje otrok v obeh Goricah

V soboto 5. oktobra kmalu popoldne so z goriškega Travnika zleteli proti sinjemu nebu pisani balončki; na desetine jih je bilo. Spustili so jih otroci, ki so se zbrali na tem največjem goriškem trgu, da izpričajo svojo vero v mirno sožitje med narodi. Podobno simbolično dejanje so pozneje ponovili v Novi Gorici, ko so izpustili več stotin golobčkov, saj je golob svetopisemski simbol miru.

Ustanova Združenih narodov za otroke UNICEF je namreč v soboto 5. oktobra organizirala mednarodno srečanje otrok pod geslom: »Otroci ne poznajo meja«. Tako je bilo zapisano tudi na transparentih v našem mestu v slovenščini in italijanshini. K sodelovanju so bile povabljene šole naše dežele in z onstran naše meje. Udeležba je bila spodbudna, saj se je zbralo več kot tisoč otrok iz osnovnih in nižjih srednjih šol s profesorji in učitelji. Slovence je zastopala predvsem nižja enotna srednja šola »Ivan Trinko«, ki je tudi sodelovala pri kulturnem programu. Prišli pa so tudi dijaki iz Trsta in iz Doline.

Srečanje se je začelo na goriškem gradu pod velikim šotorom, kjer je bil kulturni del srečanja. Začela sta ga dva otroka, ki sta se pozdravila vsak v svojem jeziku: »Io sono Michela, tu chi sei?« »Jaz sem Marko, stanujem v Novi Gorici. Mi otroci se razumemo in ne potrebujemo prevajalcev.« Tako se je začel kulturni program, na katerem se nastopila kot rečeno tudi enotna slovenska srednja šola Ivan Trinko s Kosovelovo recitacijo v slovenščini in italijanskem prevodu ter z zborom, ki je pod vodstvom prof. St. Jericija odpel dve pesmi »Svatbo« in »Ptičica poje«. Tržaške slovenske šole pa je zastopala flavtistka Erika Bužecan. Poleg slovenskih dijakov so nastopile še druge skupine iz raznih krajev (Gradež z baletom, drugi z muziko, tretji z zastavicami itd.).

Seveda ni manjkalo zastopnikov oblasti tako z italijanske kot s slovenske strani: župan A. Scarano iz Gorice, Bašin iz Nove Gorice, nadškof Bommarco, prefekt Pierangeli. Posebej naj omenimo še tajnika italijanske komisije UNICEF Arnalda Farino in predsednika jugoslovanske komisije UNICEF Stevana Baljoševića.

S Travnika so se udeleženci podali v Novo Gorico prek mejnega prehoda v ul. sv. Gabrijela. Na meji so se zvrstili novi pozdravi v slovenščini in italijanščini. Posebno učinkovit pozdrav je imel Arnaldo Farina, ki je med drugim zaklical, da se moramo boriti za mir v imenu človeka in Boga. Prevajalka v slovenščino je pa spregledala, da se moramo boriti tudi v imenu Boga.

Slavje se je potem nadaljevalo in se zaključilo v Novi Gorici, kjer so vsi udeleženci dobili malico. Prvič se je zgodilo, da je slična manifestacija imela tudi svojega sponzorja, to je finančnika, ki je kril stroške in sicer Italijanska ustanova za razvoj turizma.

Pomenljivo je, da je ustanova UNICEF izbrala prav obe obmejni mesti Gorico in Novo Gorico za tako značilno mednarodno srečanje mladine. Prav gotovo je ta izbira tudi sad dolgoletnega prizadevanja oblasti z obeh strani državne meje za bogate kulturne stike in za vedno večje sodelovanje. Če je dobra volja, pretekli zgodovinski dogodki in različni politični režimi niso ovirala za plodno sožitje in uspešno reševanje medsebojnih problemov v miru in razumevanju. Bog daj, da bi do tega spoznanja prišli tudi tisti, ki vodijo mednarodno usodo narodov, in tudi politiki v Rimu, ki rešujejo vprašanje globalne zaščite slovenske narodne skupnosti v Italiji.

Lani 16. marca so islamski skrajneži iz vrst »Džihad«, tj. svete vojske, ugrabili svetovalca ameriškega veleposlaništva v Bejrutu Williama Bucklerja. Sedaj so sporočili, da je bil umorjen. To naj bi bil odgovor za nedavni izraelski napad na palestinski glavni stan v Tunisu, ker ga severnoameriška vlada ni obsodila.

Preganjana Cerkev na Daljnem vzhodu

Leta 1520 so Portugalski odkrili in zasedli otok Timor, ki leži med Indijskim in Tihim oceanom in je vzhodni del verige otokov, ki sestavljajo današnje državo Indonezijo. Velik je za dve Sloveniji. Za Portugalski so prišli še Holanci in si prisvojili zahodni del Timorja, vzhodni pa je ostal še naprej portugalski.

Leta 1946 je nastala nova država Indonezija, ki so ji pripadli vsi otoki, kateri so bili prej nizozemska kolonija. Zato tudi zahodni Timor. Vzhodni pa je ostal še dalje pod Portugalsko, vse do leta 1975, ko se je ta država svojim kolonijam odrekla. Vzhodni Timor je hotel postati neodvisna država, a ga je Indonezija vojaško zasedla in si ga priključila. S tem se je začelo trpljenje tamkajšnjega prebivalstva, ki še vedno traja.

Indonezijska vlada bi rada to prebivalstvo čimprej asimilirala. To bi najlažje dosegla, če bi se ukoreninila med njim mohamedanska vera. Toda v tem je zanj največja ovira katoliška vera. Kar 80 odstotkov je katoličanov, muslimanov pa komaj dva in še ti so priseljenci. Prebivalci vidijo v katoliški veri obrambo svoje lastne istovetnosti (kot npr. Hrvti zoper Srbe in Poljaki zoper Ruse). Ta povezanost draži indonezijske oblasti. Skušajo zato ljudi pridobiti s tem, da jim obljublajo hrano, denar in zaposlitev. Toda dosegle so prav nasprotno. Od leta 1975 se je število katoličanov skoro potrojilo.

Cerkev na Vzhodnem Timorju je še zelo mlada. Polovica duhovnikov je domačinov, ostali so pa od zunaj. Od indonezijske zasedbe dalje sta samo dva inozemska misijonarja, Filipinec in Belgijec dobila dovoljenje za vstop v deželo. Duhovnikom ni dano prosto se gibati, njim in prebivalcem stalno pregledujejo pošto. Prepovedano jim je celo pridigati o trpljenju. Uradniki jim stalno dajejo navodila, ki so dostikrat proti cerkvenim predpisom. Mnogo katehistov je bilo že vrženih v ječo, kjer jih dostikrat mučijo do smrti. Mladi so prisiljeni biti včlanjeni v vladno polvojaško mladinsko organizacijo Pramuka, čemur pa se zelo upirajo. Cerkevno šolstvo je zatrto. Ker prihaja vlada do prepričanja, da se prebivalci nečje spojiti z ostalimi Indonezijci v eno ljudstvo, ampak ohraniti s katoliško vero tudi svojo posebnost, je začela izvajati načrt postopnega iztrebljenja vseh vzhodnih Timorcev. Tako je apostolski administrator škofije Dili msgr. Bela razkril nemški parlamentarni delegaciji, da ve za 84 oseb, ki so jih vladni pripadniki ubili in zakopali v okolici mesta Viqueque. Zato je dobil opozorilo, »naj se ne meša v politiko«.

Prebivalce Vzhodnega Timorja boli spoznanje, da se vesoljna Cerkev ne menja za njih trpljenje in raje sledi indonezijski propagandi. Samo v pritisku javnega mnenja na indonezijsko vlado vidi rešitev iz svoje stiske. Tako jim je bila v veliko moralno oporo vest, da so letos konec avgusta o njih govorili na 38. seji podkomisije za človekove pravice OZN v Zenevi. V ponedeljek 26. avgusta pa sta podrobno poročali o stanju na Vzhodnem Timorju katoliški organizaciji »Pax Romana« in »Pax Christi«. Podali sta dokumentirano poročilo o primerih mučenja, izginotja oseb in pobojih, ki jih je zagrešila indonezijska vojska. Odkar je Vzhodni Ti-

mer zaseden, je bilo ubitih več deset tisoč civilistov. V razpravi je bilo nato ugotovljeno, da se bo položaj izboljšal šele, ko bo dežela popolnoma odprta zunanemu svetu, ko se bodo lahko tuje delegacije svobodno gibale in ko bodo tudi prebivalci sami lahko potovali po svoji domovini.

Obe katoliški organizaciji sta tudi poročali o številnih izjavah ter zahtevah drugih mednarodnih organizacij: nizozemska Justitia et Pax, Amnesty International, sto poslancev 15 držav in evropski parlament v celoti so že v bližnji preteklosti obsodili ravnanje Indonezijcev na Vzhodnem Timorju in zahtevali, naj indonezijska vlada preneha kršiti človekove pravice na tem delu otoka.

Svarilo pred nedeljskim delom

Katoliška škofovska konferenca in Svet evangeličanske Cerkev v ZR Nemčiji sta v skupni izjavi posvanila vernike pred vse večjim omalovaževanjem nedeljskega počitka. Obe Cerkvi poudarjata, da je treba zavarovati nedeljo kot Gospodov dan, saj se mora človek ta dan globlje zavedati, da proizvodnja in storilnost ter gonja za standardom niso najgloblji človekov življenjski cilji.

Pisci izjave se zavedajo, da bosta človek in družba utrpela veliko kulturno in moralno škodo, če se bo nedelja spremenila v običajni delovni dan in se bosta počitek in mir vedno bolj umikala delu. Da bi nedelja ohranila svoj pravi pomen, sta Cerkvi sklenili v svoja prizadevanja pritegniti tudi delavske sindikate in podjetnike ter kulturnike.

OKNO V DANAŠNJI SVET

■ Predsednik državnega sveta vzhodnonemške republike in partijski voditelj E. Honecker se je dva dni mudil v Beogradu, kjer je imel izčrpane pogovore z jugoslovanskimi predstavniki. Šlo je predvsem za gospodarske odnose med obema državama, pa tudi za sedanje žgoče probleme mednarodnega življenja. Iz Beograda je poletel v Crno goro, kjer je s tamkajšnjimi oblastniki razpravjal o možnosti za razširitev gospodarskega, znanstvenega in kulturnega sodelovanja med Vzh. Nemčijo in črnogorsko zvezno republiko.

■ Na deželni volitvah v Zg. Avstriji (glavno mesto je Linz) je zmagala kot do sedaj Avstrijska ljudska stranka. Imela bo 31 sedežev (+2). Socialisti so nazadovani od 24 na 22, svobodnjaška stranka (liberalci) pa je ohranila svoja tri mesta. »Zeleni«, ki se borijo za čistočo okolja, so nastopili s tremi listami. Ker nobena od njih ni dosegla predpisanih štirih odstotkov glasov, so ostali brez zastopnika.

■ Predčasne parlamentarne volitve na Portugalskem preteklo nedeljo so zadale hud udarec socialistom, ki so bili do sedaj od leta 1976 daleč najmočnejša stranka. To pot pa so padli od 36,3% na zadnjih volitvah na 20,4% (-15,9) in postali drugi. Prekosila jih je socialdemokratska stranka, ki je porasla od 27,5% na 29,8% (+2,3). Nepričakovan uspeh je dosegla novoustanovljena stranka sedanjega državnega predsednika Eanesa (stranka demokratične prenove), ki si je zagotovila 18% glasov. Komunisti so s tretjega nazadovani na četrto mesto, v glasovih od 18,2% na 15,5% (-2,7), prav tako socialdemokratski center (neke vrste krščanska demokracija) in sicer od 12,3% na 8,7% (-3,6). Socialdemokrati bodo imeli v bodoče 88 poslancev, socialisti 54, stranka prenove 48, komunisti 36 in demokr. center 20. Ker se socialisti in socialdemokrati ne razumejo med seboj, bo novo vlado zelo težko sestaviti.

■ Izraelski napad na glavni štab palestinskih gverilcev v Tunisu, ki jih vodi Arafat, je povzročil 73 mrtvih in nad sto ranjenih. V državah Evropske gospodarske skupnosti, da ne govorimo o arabskih in vzhodnih, je žel splošno obsodbo, ne pa s strani ameriškega predsednika Reagana, ki ga je sprva opravičil kot dejanje izraelske samoobrambe, kasneje pa je to izjavo omilil, da je omenjeno de-

janje le zadnji dogodek v vrsti nasilij, ki se ponavljajo na Bližnjem vzhodu. Izraelski napad je izzval ostro obsodbo tudi s strani Craxija in povzročil razpravo v rimskem parlamentu, kjer je Andreotti dejal, da bo posledje veliko težje ustvariti vzdušje medsebojnega zaupanja in Palestinec prepričati, da je miroljubno sožitje med državami tega območja najbolj modra rešitev, vpoštevaajoč obstoj in varnost Izraela ter pravice palestinskega ljudstva. S temi stališči pa se republikanci in PSDI niso povsem strinjali, češ da se premalo poudarja terorizem z arabske strani.

■ Kot smo že poročali, so muslimanski fanatiki v Bejrutu 30. septembra ugrabili nedaleč od sovjetskega poslanštva štiri sovjetske državljane, člane tega poslanštva. S tem so hoteli sovjetske oblasti prisiliti, da pritisejo na Sirijo, naj konča s »klanjem« muslimanskih bratov v Tripoliju. Da mislijo resno, so dokazali s tem, da so nekaj dni nato enega izmed njih ubili. Kot zgleđa, je to zaleglo, kajti v Tripoliju je kmalu nato, gotovo ob posredovanju SZ, prišlo do prekinitve ognja. Obenem so sovjeti izpraznili osebje in njih družine iz svojega poslanštva, v celoti 137 oseb in jih prek Damaska prepeljali v Moskvo. Tudi to je bila namreč zahteva ugrabiteljev, ki so v nasprotnem primeru zagrozili, da bodo vrgli v zrak sovjetsko poslanštvo.

■ Do krvavega zločina je prišlo v kraju Ras Burka na polotoku Sinaj na obali Rdečega morja, kjer je letovala skupina izraelskih turistov. Neki egipčanski vojak (ta del Sinaja pripada namreč Egiptu), je začel streljati na skupino in sedem oseb ubil, dve pa ranil. Egipčanski predsednik se je takoj opravičil izraelski vladi, češ da je šlo za neprištevo dejanje ponorelega vojaka. Vlada je to opravičilo sicer sprejela, izraelsko javno mnenje pa je prepričano, da je bil uboj nameren, kar bo verjetno tudi držalo.

Novi blaženi

Na rožnovensko nedeljo 6. oktobra je sv. oče v baziliki sv. Petra v Vatikanu razglasil za blažene tri člane jezuitskega reda. Vsi so Španci po rodu.

Diego de San Vitores, rojen 1627 v Burgosu, je postal duhovnik leta 1651, leta 1667 pa po ukazu redovnega vodstva odpotoval na Marijansko otočje v Tihem oceanu. Največ je deloval na otoku Guam, kjer je bil umorjen 2. aprila 1672.

José Rubio y Peralta iz tega stoletja. Najprej 20 let duhovnik, je v 42. letu starosti stopil k jezuitom in deloval v glavnem v Madridu, kjer se je posvečal najbolj revnim po zanemarjenih predmestjih in obenem tisoče laikov navdušil za ta apostolat. Umrl je leta 1929.

Jezujski brat Francisco Gárate pa je bil Bask po rodu, rojen leta 1857. Večino svojega Bogu posvečenega življenja je prebil kot vratar jezuitske univerze Deusto pri mestu Bilbao. Odlikoval se je po izredni ljudomilosti, ki so bili deležni predvsem študenti, njihov starši, profesorji, pa neštevilni reveži, ki so iskali pri njem hrane in druge pomoči. Umrl je leta 1929.

Tuji delavci v Avstriji

Število tujih delavcev v Avstriji stalno pada. V začetku tega leta jih je delalo v Avstriji le še 130.000; z njihovimi družinskimi člani bi šlo za 291.000 ljudi. Od tega je kar 70.000 otrok.

V nasprotju z zelo razširjenim drugačnim mnenjem tuji delavci niso krivi brezposelnosti v Avstriji. V preteklih letih so znatno prispevali h gospodarskemu dvigu države, sedaj pa so oni prvi prizadeti zaradi odpustov.

POVEZAVA KRISTJANA Z EVHARISTIJO

Evharistija in kristjan sta tako med seboj povezana, da »kličeta« drug drugega. Evharistije ni brez kristjana in kristjana ni brez Evharistije. Evharistija je življenjsko povezana s kristjanom, je dana zanj, za krščansko skupnost. Nima druga namena. Je življenje kristjanovega življenja, življenje življenja Cerkve. Zato kristjan — in prav tako Cerkev — ne moreta bivati brez Evharistije.

Slovenski škofje so letošnje pastoralno leto razglasili za »evharistično leto«. Za vedajo se, da je Evharistija vir in višek vsega pastoralnega dela: oznanjevanja, vodenja in služenja.

Skrivnosti Evharistije ne bomo mogli do razumeti. Ne bomo mogli doumeti, kaj je privedlo Boga-človeka do te skrajne meje ljubezni, da je našel način in ostal za vse čase in na vseh krajih sveta v vrhunskem trenutku svoje ljubezni: v darovanju in povečanju, v smrti in vstajenju, in zato iznašel Evharistijo.

Bog ljubi bližnjega kakor sam sebe in zato hoče napraviti nas sebi podobne. To nam daje slutiti besede, ki jih je izrekel o Evharistiji. Tistemu, ki bo njega užival, obljublja, »ostane v meni in jaz v njem« (Jn 6, 56). In še pravi: »Bo živel po meni« (Jn 6, 57), »...ima večno življenje, ...ga bom obudil poslednji dan« (Jn 6, 54).

Ta zakrament je hrana, vendar z drugačnim učinkom, kot ga ima navadna hrana. Sveti Avguštin to razume tako: »Jed velikih sem; zrasti, pa ne boš užival. Vendar se ne bom jaz spremenil vate, kakor se jed tvoje telesa; ne, ti se boš spremenil vame.« Tudi koncilski dokument o Cerkvi je prepričan: »Deležnost Kristusovega telesa in krvi ne povzroča nič drugega, kakor da prehajamo v to, kar prejemo« (C 26). Ta zakrament nas namreč spremeni v Kristusovo telo tako, »da postanemo kosti njegovih kosti, meso njegovega mesa, udje njegovih udov« (Albert Veliki). Jezus nam po Evharistiji daje možnost, da postanemo »drugi On«.

Obhajilo s Kristusovim telesom in krvjo ne učinkuje z magično močjo, marveč predpostavlja in zahteva primeren teren, v katerega je »sajeno«; je kristjanova naloga, da zagotovi pogoje za učinkovito delovanje Evharistije. Že ob koncu 1. stoletja nam »Nauk dvanajstih apostolov« (Didaché) poda pogoje, ki so primerni, da se v verniku uresniči ti veliki učinki. Ti osnovni pogoji so naslednji: verovati v Kristusov nauk; biti krščen, posebno verovati v to, kar je Evharistija; živeti po Kristusovih naukih; obžalovati svoje grehe in se jih spovedati, da bi se približali Evharistiji s čistim srcem; spraviti se z brati, s katerimi morda nismo v miru; biti v edinosti s Cerkvijo, s škofom; želeči tisto edinstvo s Kristusom in z brati, ki jo uresniči Evharistija.

Kako velike so torej naloge, ki se postavljajo pred slehernega izmed nas!

Na II. jugoslovanskem evharističnem kongresu v Ljubljani leta 1935 je bila navzoča tudi podoba Marije Pomagaj z Brezij, ki so jo za to priložnost prenesli v slovensko prestolnico. Na sliki so franciški bogoslovci, ki nosijo milostno podobo po ljubljanskih ulicah

Doživetja slovenskega očividca v Mehiki

Bil sem v Mehiki ravno v času potresa. Naš hotel Prado je ostal pokonci, a vse naokoli so same ruševine in pod njimi na tisoče mrtvih. V nedeljo prej, 15. septembra, je bil državni praznik razglasitve republike. Okoli 300.000 ljudi se je zbralo na prostranem vrtu pred našim hotelom in 500.000 ljudi na Zocalu, glavnem trgu pred katedralo in vladno palačo. Če bi potres prišel tedaj, koliko več mrtvih bi bilo!

Mesto šteje 18 milijonov ljudi. V njegovem središču je veliko nebotičnikov, starodavnih palač in cerkva (vse te so skoraj vse porušene), a je tudi mnogo nizkih enosobnih hiš na kilometre daleč, tudi okrog Marijinega svetišča Guadalupe, ki stoji (oz. je stalo) blizu tega mesta.

Velika večina ljudi živi zelo skromno: če dela, zasluži do 180.000 lir na mesec. Kdor kaj ima, je vedno pripravljen deliti z lahtjo in znanci prav po evangelijsko. Po mestih so ljudje še čedno oblečeni, a s tako plačo morajo stisniti pas. Govejega mesa skoro ne poznajo, jedo največ zelenjavo in sadje, tortilje iz sirka in droben riž s pekočo papriko. Vsaka družina šteje od 4 do 8 otrok. Beračev je cela vojska: ne morejo in ne znajo si pomagati; stegujejo roko in čakajo na usmiljeno srce. Vladajoči sloji so, po osvoboditvi in raznih revolucijah skrbeli le za osebno bogatitev. Ljudstvo pa je ostalo revno pri vsem naravnem bogastvu dežele (poljski pridelki, živinoreja, gozdarstvo in zdej še nafta).

Kaj naj storimo ob velikanski nesreči, ki je zadela te vesele, simpatične in zelo vladne ljudi? Ni dovolj, da le molimo za umrle. Pamet in krščanska zavest zahtevata, da jim priskočimo na pomoč. Ne bomo šli tja osebno pomagat, ker je Mehika zelo daleč od nas, bomo pa lahko dali denarno pomoč, da bodo škofje in duhovniki zgradili ljudem skromna bivališča in jih priskrbeli najnujnejše. Če bi se nam zgodilo kakor njim, ali si ne bi želeli, da bi nam kdo pomagal?

R. B., Dolina

Katoliška Cerkev na Koreji se lepo razvija

Seulski nadškof kardinal Kim je nedavno izjavil, da mu je v veliko veselje nagli porast števila katoličanov v Južni Koreji, saj po nekaterih župnijah krstijo tudi do 500 odraslih oseb v enem samem letu. Žene so dejavno vključene v delo Cerkve, v bogoslovju in štirih semeniščih se na duhovniški poklic pripravlja nad tisoč bogoslovcev. Tudi laiki so zelo aktivni in velikodušni verniki.

Kardinal Kim ocenjuje, da je glavni razlog za razvoj Cerkve v Južni Koreji v neravni vernosti korejskega naroda. Katoliška Cerkev pa tudi uživa ugled in spoštovanje pri ljudeh.

Glede spopadov med študenti in policisti, do katerih je prišlo nedaleč od stolnice, je kardinal izjavil, da je privrženec procesa demokratizacije in spoštovanja človekovih pravic, odločno pa odklanja pot nasilja, kajti to ni pot Cerkve. »Vloga Cerkve v Koreji je v tem, da je orodje miru, sprave in odpuščanja. Hkrati pa si mora prizadevati tudi za okrepitev pravic ljudi.«

Najstarejša upodobitev Kristusa na slovenskih tleh

Zadnje platnico slovenskega Rimskega misala krasi odtis kamnite plošče z ne navadno podobo človeškega telesa. O njej beremo na naslovni strani te naše glavne bogoslužne knjige, da je najstarejša upodobitev Kristusa na slovenskih tleh.

Ta poldrug meter visoka in 80 cm široka svojevrstna plošča je vzidana v južno zunanjo steno farne cerkve v Hodišah na Koroškem. Zanj je v zadnjem času vedno več zanimanja zlasti med umetnostnimi zgodovinarji in drugimi strokovnjaki.

Redovnica ravnateljica na papeški kongregaciji

Papež Janez Pavel II. je za ravnateljico pisarne Kongregacije za redovnike in svetne inštitute imenoval redovnico Mary Linscott. Menda je edina ženska, ki ima tako visoko in odgovorno mesto v vatikanskih uradih.

LUDVIK ČEPON:

»NA PRAGU«

Prof. dr. Ludvik Čepon poučuje na kolegiju St. Vincent v Pensilvaniji (ZDA) že več desetletij vzhodna verstva, semitske jezike, nemščino in ruščino. Kljub razdaljam pa ostaja povezan z našim kulturnim prostorom. To pričata tudi dve knjigi, ki ju je pred leti izdal v Trstu. Prva nosi naslov »Bežna srečanja«, tj. srečanja z verami Bedne in Japonske (1964), druga pa »Vtisi in misli iz Rusije« (1982). V obeh knjigah opisuje tudi dežele, razmere in ljudi, s katerimi je stopil med svojimi potovanji v stik.

Letos v začetku poletja pa je v Trstu izšla v samozaložbi še njegova tretja knjiga, ki nosi naslov »Na pragu«. V njej je objavil 23 razmišljanj o važnejših vprašanjih krščanske vere. In zakaj »na pragu«? Po pisateljevem mnenju smo šele na pragu razumevanja vere in življenja kot to pojmuje zadnji koncil. Prav ta koncilski duh bi avtor rad poglobil in nas s tem osebno obogatil, zato se v svojih razmišljanjih loti številnih vprašanj naše vere, ki so včasih težko razumljiva, ker je božja beseda često »oblečena v človeško govornico«, zato jo je treba približati današnjemu času in izražanju.

Pisatelj daje svojim sestavkom naslove, ki so svetopisemski citati. Prvi tak citat je »Vstal je, kakor je bil rekel« (Mt 28, 6), govori pa o razmišljanju o velikonočni Kristusovi zmagi, na kateri sloni vse naše verovanje. Sledijo poglavja o Bogu, o krščanstvu pred krščanstvom, o podobnosti v svetovnih verstvih, o sv. pismu, njega razlagi in simbolih, o desetih zapovedih in izvirnem grehu, o blagih, o življenjski modrosti, instinktu, knjiga pa se zaključuje s »Slavo Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so mu po volji« (Lk 2, 14). Božič je poziv našim srcem, da se dvignejo »kvišku«, da »so pri Gospodu.«

Knjiga ima 96 strani žepnega formata. Domiselno, a obenem preprosto je ovitek narisala prof. Ester Sferco. Dobi se po naših knjigarnah. Pisana je poljudno, a obenem v lepem jeziku. Ker so razmišljanja kratka, tri do štiri strani eno, ne zahtevajo dosti časa, da jih preberemo. Seveda, ta čas si je treba dobiti. In pred tem knjigo nabaviti. Kdor bo to storil, bo podoben trgovcu, ki si je kupil biser, ali ženi, ki je našla izgubljeno dražmo. —jk

Iz kronike tržaške Duhovske zveze

V zvezi z Letom duhovnih poklicev smo v drugi polovici marca povabili dva bogoslovca, eno notredamsko sestro in kandidatko iz Ljubljane, da bi obiskali nekatere naše šole in seznanili naše mlade z duhovnimi poklici, ki so tudi nam, zlasti dandanes, tako potrebni.

22. marca zjutraj so se pripeljali k nam bogoslovca Karel, ki je iz naše Gorice in Sandi, s. Martina in kandidatka Magda. Najprej so obiskali osnovno šolo v Nabrežini. Spremljal jih je in predstavil katehistinji Olgi in otrokom tamkajšnji župnik Bogomil Breclj. Otroci so se razveselili nenavadnega obiska in še posebej radovedno ogledovali s. Martino, ki je bila v redovni obleki. Bogoslovca sta jim v barvnih diapozitivih prikazala življenje v bogoslovju, sestra in kandidatka pa življenje v raznih redovnih skupnostih v Sloveniji. Potem pa je sledil razgovor, ki je bil dokaj živahen, zlasti med mlajšimi otroki.

Po drugi učni uri so se mladi predavatelj odpeljali v opensko župnijsko cerkev, kjer so dijaki in dijakinje openske nižje srednje šole imeli mašo s skupnim velikonočnim obhajilom. Med mašo je s. Martina prebrala berilo, bogoslovca pa sta zapela psalm z odpevom.

Po maši so šli vsi v Marijanišče. Dečki so zasedli dvorano Finžgarjevega doma, deklice pa učilnico v prvem nadstropju. Dečkom je s pomočjo skioptičnih slik govoril o duhovnih poklicih bogoslovec Karel, deklicam pa s. Martina in kandidatka Magda. Zanimanje v obeh skupinah je bilo veliko. Škoda, da je zmanjkalo časa za razgovor. Ura je bila že pozná in šolarji so morali domov.

Dijakinja, ki je prisostvovala temu predavanju, je pozneje pri obnovi med drugim zapisala tudi tole: glavni cilj duhovnikov in redovnic je razdajati se drugim in širiti Jezusov evangelij. Zelo lep in globok je ta poklic. Zahteva pa mnogo žrtev, ki jih ne zmore vsak človek. Zelo spoštujem sestre in jih občudujem. Skušala se bom zgledevali po njih, njihovega poklica pa si ne upam še izbrati, ker ni moja vera še dovolj trdna in ker živim v težkem okolju.

V soboto popoldne sta bogoslovca obiskala še nižjo srednjo šolo v Dolini in pri Sv. Jakobu v Trstu. V obeh šolah sta ponovila predavanje, ki sta ga imela prejšnji dan na Opčinah. Pri Sv. Jakobu se je po predavanju razvil živahen razgovor.

Popoldne istega dne so imeli naši strežniki v Bazovici svoj prvi letošnji shod. Udeležilo se ga je 30 strežnikov iz raznih naših župnij. Na tem shodu se je večina strežnikov prvič srečala s slovenskima bogoslovcema. Ker sta se že mudila tukaj pri nas, smo ju zaprosili, da bi jim kaj lepega in vzpodbudnega povedala. Najprej sta v cerkvi skupaj z njimi opravila kratek križev pot in zapela nekaj lažjih postnih pesmi. Potem pa sta jim v Slomškovem domu pokazala nekaj barvnih slik iz semeniškega življenja v Ljubljani ter se z njimi razgovarjala o duhovnih poklicih. Shod se je zaključil z malico in raznimi igrami.

V nedeljo 24. marca popoldne smo imeli v cerkvi Novega sv. Antona v Trstu peto zapovrstno spokorno bogoslužje s priložnostjo za sv. spoved. Lepo sočno vreme je privabilo v cerkev kar lepo število naših vernikov, nekaj čez 300. Bogoslužje je vodil frančiškanski provincial dr. Michael Vovk iz Ljubljane. S svojim vedrim nastopom in govorom smo bili vsi zelo zadovoljni. Med bogoslužjem je svetoivanski cerkveni zbor pod vodstvom prof. Nade Zerjal ubranil zapel nekaj postnih pesmi. Spovednikov je bilo desetak. Spovedovali so med vso pobožnostjo križevega pota, pri kateri je z molitvijo in petjem sodelovala vsa cerkev, in še potem.

(Se nadaljuje)

Jože Kunčič

Barkovlje

Rožnovenska procesija je za nami. Pri maši je g. škof v svojem nagovoru novopoglagal na srce spoznavanje in potrebo po molitvi rožnega venca. Marijo je imenoval »Mati molitve«. Za naše osebno življenje, za vse človeške in svetovne probleme, ki mučijo svet, imamo v molitvi glavno silo za njihovo premostitev.

Ko se je razvila procesija, je tudi sam pričel moliti rožni venec, a ni mu bilo dano zgledevali po njih, njihovega poklica pa si ne upam še izbrati, ker ni moja vera še dovolj trdna in ker živim v težkem okolju.

Zahvalni govor našim rojakom iz Trsta

(Govoril v Komendi Franc Gačnik, župnik iz Stranj pri Kamniku, po igri »Blagovestnik z Vzhoda« dne 22. septembra 1985)

V imenu vseh, ki so napolnili ta lepi amfiteater med cerkvo in župniščem, v imenu komendanske fare in njenega varuha in dekana Nikota in tudi v svojem imenu, dragi rojaki: Boglonaj za to razkošje vaše igre, besed, pesmi in plesa.

Tlakovali ste nam pot, ki nas je popeljala 1100 let nazaj, na košenino naše prazgodovine. In to prav tu v Komendi, ki v svoji vasi Suhadole ohranja staro in zgodovinsko podružno cerkvice sv. Klemenca. Dokaz, da sta skozi to farno potovala sveta brata v Rim in spotoma nesla relikvije papeža in mučenca Klemenca.

Odigrali ste nam zgodbo dveh junakov, ki sta naše narode dvignila na piedestal kulture, ko sta jim prinesla vero in prve bogoslužne knjige v njihovi govorici.

V tej župniji je živel in podobno kakor sv. Ciril in Metod oral in sejal božjo pšenico slavni Peter Pavel Glavar. Poleg svojega duhovniškega dela je ljudem pozidal bolnišnico, ustanovil prvo čebelarsko zadružno in knjižnico ter nadarjene dečke na svoje stroške pošiljal v ljubljanske šole, da bodo nadaljevali njegovo delo kot bodoči voditelji in prosvetarji svojega rodu. V sosedni tunjski fari je na griču pozidal eno najlepših naših baročnih umetnin.

Zaigrali ste nam življenje blagovestnikov z Vzhoda pod umetnino našega mojstra Plečnika, ki je s svojimi deli olepšal našo deželo in njeno ime ponesele daleč v svet.

Vaš tržaški pisec Alojzij Rebula je zapisal: Kdor ruši vero, ruši tudi narod. Pri tej zahvali bom obrnil njegov stavok: Kdor gradi vero, ohranja narod, njegov jezik in omiko. To potrjujejo tudi slovanška apostola. To, dragi rojaki, dokazujete tudi vi s svojim delom in žrtvami.

Moral bi reči hvala vsakemu posebej in plejadi sodelujočih: pisatelju in režiserju, vsakemu igralcu posebej in vsem skritim delavcem, do tihih ženskih rok, ki so

pletle in šivale obleke za to igro. Vsem, ki so žrtvovali svoj čas in sposobnost, da smo lahko poslušali in gledali to predstavo.

Hvala vam, rojaki! Čuvajte deželo Lepe Vide, da bo še dolgo prala plenice slovenskih otrok na obrežju našega morja. Skupaj čuvajmo vero, da bomo ohranili svojo govorico in naš rod.

Zanimivo priznanje

Dr. Vladimir Velebit je odgovarjal na vprašanja revije »Naši razgledi« (27.9.1985). Razgledi: Več kot desetletje ste že v pokoju, vendar ne živite za zapečkom. Kaj vas kot revolucionarja danes najbolj prizadene in v čem vidite kljub vsem težavam podlago za optimizem, ali morda obratno — za pesimizem?

Velebit: Res sem že več kot deset let v pokoju, torej brez obveznosti, da opravi kakšen posel, pa tudi brez odgovornosti. Ne mislim, da živim drugače od večine upokojujencev. Mnogi imajo kakšen hobby, za katerega porabijo več moči, večasih pa tudi denarja, kot pred upokojujivijo na svojem delovnem mestu. Sam sem se v polnem pomenu besede umaknil iz javnega življenja, ker sem zelo nezadovoljen s potekom razmer pri nas in ker se zavedam, da nimam nobenih možnosti in vpliva na to, da bi se stvari spremenile. Politične in gospodarske težave, ki nas stiskajo, so naše lastno delo, kajti mi smo z neumestnim ravnanjem in nesposobnostjo ustvarili razmere, iz katerih se je težko izvleči. Ko pravim "mi", mislim na današnje in nekdanje funkcionarje, ne pa na narod, ko se danes z zlagano frazo marsikdo poskuša izogniti odgovornosti. Biti pesimist ali optimist v današnjem času, kot sugerirate, pomeni, upati v nekakšne magične rešitve, do katerih pride spontano, brez zavestnega delovanja človeka. V rešitve "deus ex ma-

tržaške novice

Skofijski pastoralni dnevi o katehezi za odrasle

Škof Lorenzo Bellomi že četrty sklicuje vso tržaško Cerkev k skupni obravnavi posameznih verskih problemov; tokrat se bo razpravljalo o katehezi za odrasle.

Ta beseda, ki je že sama po sebi celoten program, je bila pri vseh pastoralnih obiskih, ki jih je opravil naš škof po župnijah, stalno na dnevnem redu in jo je škof toplo priporočal vsem: duhovnikom, organizacijam in na splošno vernikom.

Kateheza je klic sedanjega časa. Preprosto in hitro povedano, kateheza predpostavlja sprejem božje besede, ki postane v meni življenje, nato pa posredovanje bližnjemu. Torej seznanjanje, osvoboditev, apostolat.

Ti pastoralni dnevi imajo prav ta namen, da se bomo v skupni debati, po poslušanju predavatelja, po navodilih pastoralnega urada ter s potrditvijo škofeve besede seznanili s celotnim problemom in se usmerili h konkretnosti. Škof računa s čutom za odgovornost, saj je prav slovenski del škofoje najbolj potreben tega obravnavanja.

Slovenski udeleženci bomo imeli posebno delovno skupino, v kateri bomo v svojem jeziku obravnavali naše specifične probleme. Naša prisotnost bo pokazala, koliko nam je stvar pri srcu. Zato je prav, da vsaka župnija pošlje po dva zastopnika. V skupnosti bomo morda našli kak izhod.

Pastoralni dnevi bodo 18., 19. in 20. t. m. Podrobna navodila dobite pri svojih duhovnikih. - D. Jakomin

SSK zahteva preverjanje programa

Pokrajinski izvršni odbor SSK v Trstu je na svoji redni seji v sredo 25. septembra nadaljeval z obravnavanjem političnega položaja, ki se po odprtju krize v deželnem odboru nujno odraža tudi v drugih javnih krajevni ustanovah, in to zlasti na Tržaškem. Poleg tega so nastopili še drugi dogodki, med temi poskus vsiljene namestitve sinhrotiona izven Področja za znanstvene raziskave na Padričah, kar bi povzročilo novo okrnitev manjšinskega teritorija.

Spričo tega in drugih pojavov je pokrajinsko tajništvo SSK poslalo vodstvom strank DC, LpT, PSDI, PLI in PRI, članem upravne koalicije na tržaški občini in pokrajini pismo, v katerem zahteva preverjanje izvajanja programa zlasti glede spoštovanja slovensčine na raznih ustanovah, revizije urbanističnih načrtov področij za ljudske gradnje (PEEP, področja bivše psihiatrične bolnišnice pri Sv. Ivanu in končno glede nameravane zasege področja med Padričami in Bazovico za postavitev sinhrotiona.

V pismu je omenjena tudi razstava o Trstu, ki bo v Parizu od novembra letos

china" ne verjamem, niti jih ne pričakujem. Spremembo na boljše bi lahko pričakovali samo od premišljene in pametne akcije tistih, ki upravljajo. Izkušnje zadnjih desetletij pa ne dajejo niti najmanjšega upanja, da lahko takšno akcijo tudi pričakujemo.

Vse kaže, da partija in partiji niso več nezmožljivi. Vsaj nekateri člani partije imajo toliko značajnosti in toliko poguma, da nespodobno in zmote priznajo, med njimi Velebit. Priznal je, kot smo že nekoč zapisali: »Dobri revolucionarji — slabi gospodarji!«

Poročeni duhovniki — pereč problem

Trenutno je na svetu kakih 75.000 katoliških duhovnikov, ki so se poročili in s tem izgubili pravico opravljati duhovniško službo. Največ jih je v ZR Nemčiji, kar 7.000, na Nizozemskem 2.100, v Avstriji 600, v Švici 100. Dve tretjini sta svoje zakone uredili z dovoljenjem Cerkve, ker so dobili dispenzo od obveznosti celibata. Ostala tretjina pa se je zgolj civilno poročila ne da bi iskala omenjeno dispenzo. Trenutno je v Vatikanu 5.000 prošenj duhovnikov, ki bi se radi poročili. Medtem ko je v času Pavla VI. veljala praksa, da se je vsem prisilec ustreglo, se je pa od sedanjem papežem ta postopek zelo zostril in so le redki, ki se jim ustreže.

do prihodnjega marca. Načrtovana razstava, žal, ne nudi celovitega in vernega prikaza tržaškega mesta, zlasti ne kulturnega deleža, ki ga je prispevala in ga še prispeva slovenska narodna skupnost. Pričakovali smo, da bo ožji odbor, ki mu je tržaška občina poverila nalogo, da izvede načrt, pokazal večjo odprtost in občutljivost.

Misionarsko bedenie v oglejski baziliki

Po srečnem naključju bo letošnja Misijonska nedelja v goriški škofiji tesno povezana z odhodom don Franca Daria na misijonsko postojanko Kossou v državi Slonokoščena obala. Misijonsko bedenje, združeno s pozdravom v slovo, bo vodil nadškof Bommarco ter bo potekalo v starodavni oglejski baziliki s pričetkom ob 19. uri.

Iz Ogleja so v preteklosti odhajali misijonarji oznanjat Kristusa ljudstvom severne in vzhodne Evrope. Sedaj odhaja v misijone v prekomorsko deželo don Darío, ki je v Ogleju skozi sedem let deloval kot duhovnik in je v tem kraju do zorel njegov misijonarski poklic. Ko bo iz rok g. nadškofa prejel misijonarski križ in poslanstvo evangelizacije med pogani, naj bi bila z njim združena po molitvi in prisrčni vjernosti vsa kršćanska občestva v škofiji.

Z GORIŠKEGA

Cerkev v Jamljah ima svoj tretji zvon

V prvi svetovni vojni je vojna vihra prizadela tudi Jamlje. Ostalo je le kup razvalin. Vas je bila obnovljena, cerkev in zvonik pa ne. Ker se je vas začela širiti niže v dolini ob cesti, ki povezuje Trst in Gorico, so leta 1925 niže na cerkveni zemlji zgradili novo cerkev in zvonik. A zvonova sta bila le dva.

Po večletnem molku se je za 60-letnico nove cerkve v maju letos spet oglašila ura iz zvonika, za katero je poskrbela občinska uprava iz Doberdoba. V sredo 25. septembra pa so pristojni izvedenci potegnili v zvonik še tretji zvon, ki je naslednji dan že začel pozdravljati s svojim glasom Jamelce. Ta zvon ima noto C, prejšnja dva iz leta 1922 pa F in A (do, la, fa).

Za tretji zvon je dal pobudo strokovnjak za zvonove sedaj že pokojni g. Albin Martinčič in položil kot prvi zanj tudi svoj dar. Da se je lahko zvon pridružil prvima dvema, je bilo treba menjati vse njihovo ogrodje. Novi zvon je vlijo podjetje De Poli iz Vittoria Veneta, ogrodje in električno zvonjenje pa je oskrbela tvrdka Borsato e Bortignon blizu Trevisa.

Na novem zvonu je podoba Srca Jezusovega in napis »Srce Jezusovo, pridri k nam tvoje kraljestvo po Mariji!« Jezusovo Srce je pač simbol brezmejne božje ljubezni do nas vseh. Lepo poslanstvo imajo zvonovi: slavijo Boga in ljudi vabijo k njemu, ki je Oče vseh. Nekatere pa zvonovi motijo. Danes je pač marsikaj, kar človeka moti in draži: ropotanje strojev, hrup motorjev, prehitra vožnja avtomobilov, preglasna glasba..., pa tudi nemirna vest. Morda gredo zaradi tega tudi zvonovi nekaterim na živce.

Zve omenjeni g. Martinčič je večkrat navajal verze meniha Leona iz 12. stol., ki je živel v Parizu. Naj jih ponovim: Zvonovi imajo »virtutes septem« (sedem lastnosti): Laudo Deum verum (resničnega Boga hvalim), plebem voco (ljudi kličem), congreco clerum (duhovniško zbiram), defunctos ploro (rajne objukujem), pestem fugo (izganjam kugo), festa decoro (krasim praznike) in est mea vox cunctorum terror daemoniorum (moj glas je strah vseh hudobnih duhov).

Ubrano zvonjenje naj bi tudi jameljskim vernikom zbudilo čut za farno skupnost in jih razpoložilo k pomoči za kritje stroškov, saj je cerkvi ostalo le zemljišče okrog nje in ne razpolaga več z lastnimi denarnimi viri. Obenem naj bi zvonjenje pritegnilo v cerkev tudi tiste vaščane, ki so se zadnje čase od nje oddaljili in popozabili, da je cerkev skupni dom, kjer so se tudi oni prerodili za božje otroke.

Vernik iz Jamelj

Poletno delovanje mešanega zbora »Hrast« iz Doberdoba

Tudi v poletni dobi ni pevski zbor »Hrast« povsem miroval. Ko so se šolska vrata že povsod zapirala in ko je kulturno-zborovsko delovanje po naših vaseh šlo že »na dopust«, smo mi še vedno vztrajali s pevskimi vajami.

Prvi tak »poletni« nastop smo imeli v nedeljo 7. julija v Pianezah pri Valdobbiadene (TV) na povabilo tamkajšnjega župnika. V Pianezah so takrat obhajali praznik Sv. krvi, kateri je cerkev posvečena. Zjutraj smo sodelovali s slovenskimi pesmimi pri maši, popoldne pa smo imeli koncert, pri katerem je sodeloval tudi italijanski zbor iz Cittadele. Ta je posegel predvsem v repertoar opernih del, naš zbor pa se je predstavil s polifonskimi, slovenskimi nabožnimi in posvetnimi skladbami. Po koncertu je bilo še nekaj skupne družabnosti, nakar smo se razšli.

Svojo vztrajnost pri našem pevskem zboru smo pevci dokazali tudi z nastopom, ki smo ga imeli 18. avgusta v Nabrežini. Na povabilo nabrežinskega in našega bivšega župnika B. Breclja smo sodelovali pri praznovanju farnega zavetnika sv. Roka ter v bližnji novi župnijski dvorani odpeli nekaj pesmi.

Kot za zaključek poletne in v začetek nove sezone smo se pevci udeležili štiridnevne študijskega seminarja (od 28. do 31. avgusta) v koči sv. Jožefa v Zabnicah. V našo sredo smo povabili tudi Martina Srebrniča, ki študira solopetje. Skupno s Hilarijem Lavrenčičem sta nam dognano orisala značilnosti pravilnega preponskega dihanja, odpiranja ust, higijene zbora ter druge značilnosti petja, ki bi jih moral vsak pevec dobro poznati in se jih držati. Zvečer pa smo pevci ta navodila predvedli v prakso, tako da smo se naučili tudi nekaj slovenskih in drugih pesmi.

Ker smo imeli vse štiri dni krasno vreme, smo si seveda privoščili tudi kak izlet v naravo. Tako smo šli v dolino Zajzero in od tu peš do bivaka Grego ob vznožju Montaža, drugič pa smo krenili do Beloških jezer.

S tako peštrm dnevnim redom so se dnevi prehitro iztekli. Upajmo, da bo naše pevsko delovanje v tej sezoni res tako bogato in plodovito kot smo si ga zažrtali v Zabnicah. - Pevka

Družinska sreča

V družini Avguština in Gabrijele Devetak na Vrhu sv. Mihaela se je mali Sari v soboto 5. oktobra pridružila sestra, ki bo pri krstu prejela ime Tatjana.

Srečnima staršema k ponovni družinski sreči čestitajo oče Renato in mama Helka ter sestra Nerina. Obenem želijo, da bi novorojenka zrasla v vzorno Slovenko in dobro vzgojeno kršćansko dekle.

Nekaj potrebnih ugotovitev

Prejeli smo s prošnjo za objavo:

Deželni odbor Mladinske sekcije SSK želi poudariti svoje mnenje v zvezi s pismom Mladinskega odbora SKGZ, ki je bilo objavljeno 26. septembra v »Primorskem dnevniku«. Ugotavljamo, da so naše misli v tem pismu dobesedno izkrivili. Tako npr. v svojih pismih nismo nikoli trdili, da je vključevanje Slovencev v italijanske stranke defetizem. V svojem prvem pismu smo jasno povedali, da je trditve predstavnik MO SKGZ, izražena na III. taboru narodnosti, da bi bilo bolje, da bi se v bodoče vsi Slovenci v Italiji vključili v italijanske stranke, pravi defetizem.

To bi pomenilo, da je SSK odveč oz. da sploh ne jemljemo v poštev možnosti, da ima manjšina samostojno politično zastopstvo. Poudarjamo, da so za nas nesprejemljive irdivne kogarkoli, ki podcenjujejo in celo dajejo pod vprašaj obstoj SSK.

Vprašujemo se, na kakšne reakcije bi naletele podobne trditve glede umestnosti obstoja SKGZ na kakem organiziranem srečanju, kot je bil III. tabor narodnosti. S tem mislimo zaključiti polemiko, ki je po našem mnenju, tudi zaradi izkrivljanja misli, začela iz tirnice, ki se za časopisno polemiko ne spodobijo.

Predlagamo pa skupno srečanje s člani MO SKGZ in FGCI-ZKMI, ki je v polemiko samovoljno vstopila, na katerem bi se pogovorili o dosedanjem političnem udejstvovanju Slovencev v Italiji in pregledali možnosti skupnih točk bodočega delovanja.

Deželni odbor Mladinske sekcije Slovenske skupnosti

SLOVENSKA VINCENCIJEVA KONFERENCA V TRSTU vabi k sv. maši za duhovne poklice, ki bo v četrty 17. oktobra ob 16.30 v salezijski cerkvi, Istrska ul. 53. Vsi člani in prijatelji Konference iskreno vabljeni!

Letošnja letina

Mesec oktober je tu, zato je že mogoče oceniti letošnjo letino. Reči smemo, da na splošno ni bila dobra. Pozna pomlad je zaustavila rast in zakasnila se je setev koruze in sajenje krompirja. Nato je prišla toča, ki je marsikje pobila vinograde. Za točo je pritisnila dolgotrajna suša. Ta je pobrala veliko koruze. Jesenske zelenjave na poljih ni; nekaj je to ostalo le po vrtovih, kjer zalivajo. Sena je bilo obilo, otave pa zaradi suše skoraj nič. V zadnjih dneh je začela primanjkovati voda po mestih.

Samo vinogradniki se hvalijo. V Števerjanskem vestniku so takole zapisali: »Če bi letos ne bilo toče, bi letino 1985 lahko zapisali v zlato knjigo. To lahko potrdimo vsi briški (pa ne samo briški) vinogradniki, saj je letošnja letina res nekaj izrednega, čeprav je v začetku septembra naša trta občutila pomanjkanje dežja. Kjer ni toča povzročila večje škode, se je letošnji pridelek kar dobro obnesel. Marsikateri kmetovalec se zato lahko Bogu zahvali, da ni delal zastoj. Izredno topli september je pripomogel, da je grozdje dobro dozorelo in da bo iz tega sv. Martin naredil res dobro briško vino. K temu kvalitetnemu pridelku se je letos pridružila še njegova visoka cena.

Ob začetku trgatve se je pomanjkanje dežja res močno občutilo, saj je bilo opaziti, da grozdje ni dovolj "mošteno". V tem času pa bi dež samo škodoval, saj bi se jagode prehitro napile vode in bi gnitje napadlo pridelek.

Ze takoj po toči (21. julija) smo zaznali posebno zanimanje odjemalcev našega grozdja oz. vina. Vrhunec tega zanimanja pa se je pokazal nekje v prvem tednu septembra, ko so odjemalci plačevali grozdje še enkrat toliko, kot so ga plačevali lani. Največ povpraševanja je bilo po sivem pinotu in sauvignonu, ki sta dosegla ponekod višek s 1.700 lirami za kilogram. Srednja cena vsega grozdja se je tako gibala med 1300 in 1400 lirami za kilogram.

Tudi po Vipavskem se hvalijo z dobro kvaliteto vina. Pili bomo torej dobro vinice, z drugimi pridelki se pa ne bomo hvallili.

Občni zbor PD »Štandrež«

Bil je v četrtek 3. oktobra v župnijskem domu »Anton Gregorčič« v Štandrežu. Poleg članov in prijateljev društva so se ga udeležili tudi predstavniki Zveze slovenskega prosvete, goriškega SKPD »M. Filej«, KD »O. Zupančič« iz Štandreža ter zborov »L. Bratuž« iz Gorice in Rupa-Peč.

Tajniško poročilo je podal Marko Brajnik. Iz njega je razvidno, da se je društveni odbor na rednih sejah v zadnjem obdobju devetkrat sestel.

Na pevskem področju sta društvo dostojno zastopala mladinski in mešani zbor. Prvega že od božiča 1956 uspešno vodi Elvira Chiabai, drugega pa Mirko Špacapan. Oba zbora sta kot že v prejšnjih letih pokazala veliko dejavnost tako z rednimi vajami kot številnimi nastopi.

Glasbeno šolo je obiskovalo 35 gojenčev, učila pa sta dva učitelja in dve učiteljici. Za pouk glasbene teorije so bili razdeljeni na štiri skupine, posamezno pa so se učili igranja na klavir, harmoniko in kitaro.

Dramski odsek se je tudi v tem letu dobro izkazal. Tako je 6. januarja slavil 20-letnico svojega neprekinjenega delovanja in s tem v zvezi našel tudi v uprizorjenem veseligrju Janeza Povšeta »Milionarji v oblakih« v režiji Emila Aberška. Igro je nato štirikrat ponovil na Goriškem, trikrat na Tržaškem, enkrat v Sloveniji (Branik) ter v Parizu (24. aprila), kamor sta ga povabila tamkajšnje Društvo Slovencev in Slovenski dom. Igro je posnel tudi radio Trst A. Na letošnjem Prazniku špargljev pa je odigral igri »Jutranji maček« in »Kolo ljubezni«, obe v režiji Mire Štrukelj.

V okviru 20-letnice svojega delovanja je PD »Štandrež« izdalo brošuro o delu dramskega odseka v tem obdobju (55 iger in 208 nastopov v naši deželi, na Koroškem, v Sloveniji, v Rimu, Švici in ZDA), kakor tudi skupaj z upravo Župnijskega doma brošuro o zgodovini tega doma.

Dramski odsek je tudi nastopil v Grgarju (25. nov. 1984) na srečanju goriških in novogoriških dramskih skupin ter prejel priznanje in posebno plaketo na natečaju »Mladi oder«, ki ga razpisujeta ZSKP iz Gorice in Slovenska prosveta iz Trsta.

Družabnosti so bili namenjeni večer na dan sv. Martina ter srečanje vseh članov, ki so v 20 letih nastopali v odrski skupini, nadalje pustna zabava ter v juniju veselo snidenje vseh tistih, ki so sodelovali na Prazniku špargljev.

O blagajniškem stanju je poročal Lucijan Pavio, o dramski dejavnosti pa Božo Tabaj. Predsednik Damjan Paulin je v svojem poročilu poudaril predvsem vlogo, ki jo mora vršiti društvo v vaški stvarnosti in tudi do širšega slovenskega prostora. Zavzel se je za večje sodelovanje med društvi, ki delujejo v okviru ZSKP in tudi z drugimi.

Predsednik nadzornega odbora Emil Cingerl je pohvalil skrbno in natančno vodenje blagajniške in tajniške knjige ter predlagal razrešnico staremu odboru. Sledile so volitve novega društvenega odbora, ki je tako sestavljen: Ladislav Bastiani, Marko Brajnik, Marjan Breščak, Lucijan Kerpan, Marušič Joana, Jordan Mučič, Mario Mučič, Lucijan Pavio, Damjan Paulin, Viktor Selva, Božo Tabaj, Silvan Zavadlav in Silvana Znidarčič.

Podgora

Rožnovenska procesija. Ta tradicionalna pobožnost v naši vasi je tudi letos priključila lepo število vernikov, zlasti domačinov. Ker je Podgora sedaj dvojezična fara, je pred procesijo bila molitev rožnega venca izmenoma v slovensčini in italijanščini. Prav tako je bilo petje pri procesiji v obeh jezikih, saj v cerkvi pojeta dva zbora: pri jutranji maši, ki je v slovenskem jeziku, poje slovenski cerkveni zbor, ki ima za sabo dolgo tradicijo in tudi dobre glasove, tako moške kot ženske. Pri drugi maši, ki je v italijanškem jeziku, pa poje italijanski cerkveni zbor. Ta še nima tradicije in sodelujejo le ženski glasovi.

Procesijo je vodil solkanski župnik g. Jožko Benedetič, ki je po procesiji tudi govoril v cerkvi v obeh jezikih. Med procesijo so moški in fantje nosili Marijin kip, ki so ga domačinke okrasile. Hvala nosilec kipa, ki se niso ustrašili dolge poti in zlasti ne: »Kaj bodo ljudje rekli«, kot se rado dogaja moškim. V župnijskem domu so pripravili bogat srečolov, katerega izkupiček gre za misijone.

Seveda ne smemo pozabiti na nabrežinsko godbo na pihalu, ki vsako leto poživlja podgorsko procesijo že iz časov, ko je bil za župnika pok. Mirko Mazora. Prav gotovo, da tudi godba povzdiguje srce k Bogu in veča Marijino čast. Po procesiji so godci zaigrali še na trgu pred cerkvijo nekaj svetnih skladb in valčkov, ljudem v veselje.

Vrh sv. Mihaela

Novo kulturno športno žarišče. V soboto 28. septembra so člani »Gospodarske zadruge Vrh« skupno s prizadevnimi vaščani in povabljenimi, ki so pripomogli k rasti tega kulturno športnega središča praznili prvi del zastavljenega cilja z »likofoms«, ki so ga popestrili s primernim kulturnim programom.

Ze dopoldne so se v balincanju pomerile ekipe z Goriškega in Tržaškega, v popoldanskih urah pa je potekalo tekmovanje v odbojki. Priložnostni govor je imel predsednik zadruge prof. Leopold Devetak, ki je orisal potek del in načrte za bodočnost. Za zaključek je nastopil domači pevski zbor Danica, ki ga vodi Antek Klančič iz Mirna.

Tako so se uresničila dolgoletna prizadevanja KD Danica z Vrha. Naj s tem v zvezi navedemo odlomek iz »Primorskega dnevnika« z dne 29. sept. 1974, ki poroča, da je na nekem sestanku takratni predsednik društva prof. Leopold Devetak med drugim dejal: »Zavedamo se, da svoje dejavnosti ne bomo mogli še naprej uspešno razvijati, predvsem pa ne primerno angažirati mladih, če ne bomo začeli z delom za postavitev prosvetnega središča, ki je v naših prizadevanjih že dolgo časa visoko zastavljeni cilj. Naše delovanje se ne sme razvijati predvsem v gostilnah in naša oprema ne more biti v nedogled brez pravega varstva.«

V ta namen je bila v okviru KD Danica in krajevne borčevske organizacije Anpi leta 1977 ustanovljena »Gospodarska zadruga Vrh«, sestavljena iz 23 članov. Za predsednika je bil že takrat izvoljen prof. Leopold Devetak, za blagajnika Oskar Devetak, za tajnika pa Lucijan Černic. Kraj, kjer naj bi stalo kulturno središče, se imenuje »Brajda«. Načrte za prireditveni prostor je brezplačno izdelal geometer Cvetko Kocjančič, za kulturni dom pa ar-

SKPD v Gorici prireja

KONCERT

TOMAŽ LORENZ - violina
ALENKA ŠCEK-LORENZ - klavir

Na sporedu: Mozart, Schumann, Ramovž, Dvorak.

KATOLIŠKI DOM, nedelja 13. oktobra ob 17.30

Toplo vabljeni na prvi koncert v letošnji sezoni!

hitekt Jože Cej, ker je prejšnji od geom. Jordana Vizintina že zapadel.

Pri ureditvi prostora ter gradnji športnih objektov in kulturnega doma so Vrhovci sami prispevali in še prispevajo brezplačno svojo delovno silo. Najbolj je pri tem aktivna skupina 20 ljudi. Nekateri so žrtvovali več sobot in nedelj, eden celo nad 330 ur, drugi pa nad tristo.

Pomagale so tudi razne ustanove in organizacije; sama Kraška gorska skupnost je prispevala 20 milijonov, Dežela pa 5.500.000 lir. Njen odbornik Brancati si je lani v marcu gradbišče osebno ogledal. Tudi sovojenjska občinska uprava je priskočila na pomoč z dvakratnim izrednim prispevkom, obenem pa pripravlja vse potrebno za razširitev že obstoječega odseka ceste in ureditev novega, ki vodi k temu središču. Upati je, da bo dograjena v prihodnjem letu.

Ob koncu izrekamo voščilo, da se bo s to hvalevredno pobudo nadaljevalo z istim zagonom, s katerim se je začelo vse do dokončne izvedbe ostalih del (omet kulturnega doma ter oprema in vse priključne).

Upravičena zagrenjenost

Prejeli smo s prošnjo za objavo:

Člani Zavodnega sveta državnega učiteljskega »Simon Gregorčič«, zbrani na seji dne 3. oktobra, ugotavljajo, da je devetletna pogodba med goriško občinsko upravo in škofijo za najem Malega semenišča, kjer ima svoj sedež več slovenskih šolskih zavodov, že zapadla. Širijo se govorice, da škofija prodaja stavbo nekemu švicarskemu podjetju, če je že ni prodala. Člani Zavodnega sveta se zato z veliko zaskrbljenostjo sprašujejo, kako bo občinska uprava to za naše šolstvo in za celotno slovensko narodno skupnost življenjsko vprašanje rešila, če bo stavba prodana. Obenem sprašujejo pristojne oblasti, ali res ni več nobene možnosti, da bi bila stavba odkupljena za slovenske šole, ki so v Malem semenišču naše odlične sedeže. - Pov. ravnateljica prof. Majda Sfiligoj-Corsi.

IZSEL JE

»PASTIRČEK«
ŠT. 1

OBVESTILA

Misijonska nedelja 1985. Brošura bo kot vsako leto izšla za misijonsko nedeljo, ki je letos 20. oktobra. Na voljo bo v četrtek 17. t.m. skupno s katoliškim glasom. Gg. dušni pastirji prejmejo isto število izvodov kot prejšnja leta. Če kdo želi več ali manj izvodov, naj to sporoči na upravo našega lista do ponedeljka 14. t.m. popoldne.

Maša za edinost bo v Gorici v ponedeljek 14. oktobra ob 16. uri v Zavodu sv. Družine. Vabi ACM - Gorica.

V Kult. domu v Gorici bo v soboto 12. oktobra ob 20.30 Večer makedonske kulture. Nastopijo skupine društva »Kočo Racin« iz Skopja.

V župnijskem domu v Nabrežini bo v nedeljo 13. oktobra 2. redni občni zbor voditeljev SZSO-SGS. Začetek s sv. mašo v farni cerkvi ob 9. uri, zaključek ob 18. uri. V soboto 12. oktobra pa bo v bližnji jami prestop novincev roverjev in popotnic v klan. Zbiranje v Nabrežini pri cerkvi ob 19. uri. Prenočitev v Župnijskem domu.

Misijonsko nedeljo bomo v Gorici obhajali tako, da se bo pri vseh mašah delila brošura »Misijonska nedelja« ter pobirali prostovoljni darovi za misijone. Popoldne ob 15. uri bo v cerkvi sv. Ignacija ura molitve za misijone. Ob 16.30 pa bo g. Vinko Zaletel imel v mali dvorani bogoslovnega semenišča (ulica Seminario) skioptično predavanje o Braziliji in njenih problemih. Misijonska prireditev s srečolovom pa bo naslednjo nedeljo 27. oktobra ob 16. uri.

V Društvu slov. izobražencev v Trstu bo v ponedeljek 14. oktobra ob 20.30 večer, posvečen srečanju s tržaškim pisateljem Ferruccioem Foelklorom. Predstavil ga bo Pavle Merku.

Radio Trst A

Spored od 13. do 19. oktobra 1985

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.30 Mladinski oder: »Cmokec Poskoček«. Napisal Mirko Kunčič. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Kmetijski tednik. 14.10 Nediški zvon. 15.40 Sport in glasba ter prenosi z naših prireditev.

Ponedeljek: 8.10 40 let slovenskih radijskih oddaj v Trstu. 8.40 Lahka glasba. 10.10 G. Puccini: Bohème (1., 2. in 3. dejanje). 11.30 Poljudno čtivo. 12.00 Sestanek ob dvanajstih. 13.20 Cecilijanka 1984: Sovodenjska dekleta, Soški oktet in dekliški zbor Rupa-Peč. 14.10 Iz šolskega sveta. 15.00 Otroški kotichek: »V deželi pravljic«. 16.00 Iz zakladnice pripovedništva. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Simfonični orkester RTV Ljubljana. 18.00 Kmetijski tednik.

Torek: 8.10 Nediški zvon. 8.40 Lahka glasba. 10.10 G. Puccini: Bohème (4. dejanje). 11.30 Poljudno čtivo. 12.00 Sestanek ob dvanajstih. 14.10 Povejmo v živo. 15.00 Mladi mladim. 16.00 Med Brdi in Jadranom. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Simf. orkester RTV Ljubljana. 18.00 M. Gavran: »Kreonova Antigona«.

Sreda: 8.10 Primorska diaspora v svetu. 8.40 Lahka glasba. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Poljudno čtivo. 12.00 Sestanek ob dvanajstih. 13.20 Moški zbor M. Filej iz Gorice. 14.10 Gospodarska problematika. 15.00 Igraj se z nami tudi ti! 16.00 Od Milj do Devina. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Poezija slovenskega zahoda.

Četrtek: 8.10 Od Milj do Devina. 8.40 Lahka glasba. 10.10 Koncert RAI iz Milana. 11.30 Poljudno čtivo. 12.00 Sestanek ob dvanajstih. 13.20 Slov. popevka. 14.10 Ne prezirimo! 16.00 Na goriškem valu. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Zborovsko tekmovanje v Arezzu. 18.00 40 let slov. radijskih oddaj v Trstu.

Petek: 8.10 Na goriškem valu. 8.40 Lahka glasba. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Poljudno čtivo. 12.00 Sestanek ob dvanajstih. 13.20 Revija ZCPZ: cerkveni zbor iz Škednja, cerkveni zbor iz Rojana, dekliški zbor Slov. šopek iz Mačkolj. 14.10 Povejmo v živo! 15.00 Iz filmskega sveta. 16.00 Iz zakladnice pripovedništva. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Dve maši J. Galusa. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 8.40 Lahka glasba. 10.10 Koncert v Kult. domu v Trstu. 11.15 Melodični orkestri. 11.30 Poljudno čtivo. 12.00 Sestanek ob dvanajstih. 14.10 Zaposlenost in nezaposlenost mladih. 15.00 Otroški kotichek: »Skrito odkrito«. 16.00 Diskografija Slovencev v Italiji. 17.10 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 J. Povše: »Za plačilo ti pri našam slovo«. Ljubezenska kriminalka.

DAROVI

Za cerkev na Opčinah: N. N. v spomin na žrtve cestne nesreče 200.000; Marija Dolenc v spomin Radijevih prijateljev v življenju in smrti 150.000; družina Pečar v spomin na mamo Marijo 50.000; N. N. 35.000; starši in botri ob krstu Andreja Invidia 33.000; Valerija Bole v spomin na Roberta Čuka 20.000; razni 23.000 lir.

Za Sv. goro: N. N. 10.000 lir.

Za misijon p. V. Kosa: N. N., Opčine 50.000 lir.

Za lačne po svetu: N. N., Opčine 35.000; N. N., Gorica 10.000 lir.

Za žrtve potresa v Mehiki: N. N., Opčine 25.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 350 lir, k temu dodati 18% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Katoliška knjigarna

- Knjige
- Šolske potrebščine
- Nabožni predmeti

GORICA
Travnik, 25
Tel. 84407